

MÖRSETEKENS

Pacellischool

Een interview met Dicky Vrugte

Een park in de Mors

Ontwikkelaar Josse Popma vertelt

Boekenhuisje Bockhorst

Een initiatief van een buurtbewoonster

WIJKMAGAZINE VOOR DE HELE MORS

NUMMER 3

september 2014

Colofon

Initiatiefgroep wijkmagazine:

Dick Wouters (voorzitter)
Tony van der Haar (opbouwwerker Libertas)
Secretaris (**vacant**)
Penningmeester (**vacant**)

Redactie:

Astrid Dol
Martin Stapper
Lia van der Laan
Theo Gattin (fotografie)
Gerard J. Telkamp (eindredactie)
Jan de Vries (opmaak- en eindredactie)
Pauline Escudero Lamboo (opmaak- en eindredactie)

Druk: Drukkerij De Bink, Leiden

Morsetekens verschijnt voor het gehele Morsdistrict ten westen van de spoorlijn in een oplage van 4200 exemplaren met een frequentie van 4x per jaar

Correspondentie:

Wijkmagazine 'Morsetekens'
p/a Buurtcentrum Morschwijk
Topaaslaan 19
2332 JC Leiden
www.morsetekens.nl
info@morsetekens.nl

Sluitingsdatum insturen kopij
1 november 2014

Verschijningsdatum volgend nummer:
december 2014

Morsetekens digitaal:

Morsetekens is ook digitaal beschikbaar op onze website:
www.morsetekens.nl

Drie keer is scheepsrecht

Dit derde nummer van Morsetekens bewijst dat het blad zijn bestaansrecht heeft bewezen. Zelf geschreven door redactieleden, gevraagd en ongevraagd, soms met een duwtje in de rug dwarrelden de bijdragen rond de inzendtermijn binnen. Daarna verwerken tot hap- en leesbare brokken, liefst met een plaatje bij het plaatje. Het resultaat: een bont palet met stukjes over onder andere flora en fauna (boomspiegels en vleermuizen), welzijn en onderwijs, muziek, sport en spel (sjoelen, schaken), geschiedenis (Hoge Mors), leuke initiatieven (het boekenhuisje) en enkele twistpuntjes (inrichting Diamantplein, woningonttrekking).

Toch zijn er zorgen. Allereerst is op het moment dat dit blad naar de drukker gaat, financiering van het vierde en laatste nummer van dit jaar nog lang niet rond. Wij zoeken sponsors (ook voor 2015) en daarnaast adverteerders. Wij zijn een aantrekkelijk medium met een leesbereik van tienduizend Morsers. Meldt U zich alstublieft bij wijkopbouwwerker Tony van der Haar: T.vanderHaar@libertasleiden.nl en geeft U deze boodschap door aan iedereen die belangstelling heeft voor ondersteunen van en/of adverteren in de Morsetekens.

De andere grote zorg is de personele invulling van ons

redactieteam. Een drijvende kracht van onze kern- en eindredactie gaat ons verlaten wegens verhuizing buiten de regio. Dat gat willen we graag vullen. Daarnaast zijn er klussen die blijven liggen.

Wij hebben versterking nodig!

Waar wij behoefte aan hebben: iemand die het opmaakprogramma kan hanteren (digitaal redigeren en lay-outen); een redacteur voor de website; iemand die de geldstroompjes in de gaten wil houden (penningmeester); iemand die wil notuleren; iemand voor correspondentie en nazorg; diverse mensen voor werving advertenties en sponsors; verslaggevers; aanvulling van het enthousiaste team bezorgers is ook welkom. Vrijwilligers kunnen taken combineren of voor een afzonderlijke klus inschrijven. Mee-vergaderen is echt niet altijd nodig. Graag reacties van de zeer gewaardeerde lezers naar: T.vanderHaar@libertasleiden.nl

Onze zorgen zullen onze inzet voor het decembernummer (deadline 1 november) niet in de weg staan. Uw kopij kan zoals altijd naar info@morsetekens.nl

De Redactie

Een park in de Hoge Mors

In de vorige editie van Morsetekens vertelden we u over het project Morslint; een wandelroute die moet helpen om diverse onderdelen van de openbare ruimte van de wijk te verbinden en te verbeteren. Intussen zijn er flinke stappen gezet door de projectgroep. Het grootste nieuws is het ontwerp voor 'Park de Hoge Mors'. In de week van 7 juli jl. is er vanuit een tijdelijk atelier in buurtcentrum Mor-schwiick gewerkt aan dit plan door de projectgroep van Morslint. De hele week is inbreng vanuit de wijk gekomen en direct verwerkt tot een concreet plan, dat op 10 juli jl. werd gepresenteerd in aanwezigheid van wethouder Roos van Gelderen.

Met het ontwerp wordt een voorstel gedaan om het bestaande, uit het oog verloren 'groengebied' tussen de Opaalstraat en de Topaaslaan om te vormen tot een werkelijk wijkpark. Door het beter toegankelijk te maken, op te knappen en aan te vullen. Het plan biedt in de eerste plaats een basis voor het versterken van de relatie tussen het groengebied en de directe omgeving. Het geeft oplossingsrichtingen voor een verbeterd gebruik. Het gaat uit van de bestaande situatie en van de aanleidingen en kansen die daaruit naar voren komen.

Het schetsplan is een begin van een lang proces. De Mors-

lint-groep hoopt dat het houvast biedt om het gesprek over de mogelijkheden voor deze mooie plek verder te voeren. Met bewoners, gemeente en mogelijke financiers. Het is een uitnodiging aan iedereen die een bijdrage zou willen leveren aan de realisatie van dit plan.

Het volledige plan is te vinden op de website van Morslint: <http://morslint.wordpress.com> (onder het kopje uitwerking). De groep ontvangt graag uw reactie, mening, ideeën of de aandachtspunten die u ziet, via het emailadres morstlint@gmail.com of via de redactie van dit blad.

Josse Popma, mede-ontwikkelaar Morslint

Over planten en plannen: groen in de buurt

De Hoge Mors nog weer wat mooier, groener en prettiger maken. Dat is het doel van het Morslint, waarover ik las in een eerder nummer van Morseteken. Vooral dat groener maken spreekt me erg aan. Ik ben graag bezig in mijn voor- en achtertuin en in mijn boomspiegel. Een boomspiegel is het stukje grond dat rondom de bomen ligt, die in het trottoir geplant zijn. Een paar jaar geleden drukten boomwortels bij mij de stoeptegels naar boven. Met hulp van de gemeente heb ik deze stoeptegels eruit gehaald en tuinaarde erin gestort. En nu is het een tuintje geworden.

Maar... je kan zelf ook al in het klein beginnen, bijvoorbeeld door wat plantjes rond de boom te poten. Er zijn al aardig wat mensen die dit doen en ik vind het zo vrolijk staan; prachtige stokrozen, felle afrikaantjes, fleurige geraniums tussen wat vaste planten.

Het hoeft niet duur te zijn. In deze tijd van het jaar zijn er al tuinbloemen die uitgebloeid zijn, bijvoorbeeld goudsbloemen en afrikaantjes waar je zaad van kunt winnen. Knip ze af en droog

ze buiten of binnen. Bewaar het zaad op een droge plaats, anders verschimmelt het en heb je er niets meer aan. Op deze manier heb je in het voorjaar al zaad in huis en kan je vroeg beginnen met zaaien.

Elk voorjaar staat er in de huis-aan-huisbladen een berichtje van de gemeente voor mensen die hun straat groen(er) willen maken. Als je een plan daarvoor hebt, kan je dat indienen en wordt het beoordeeld. Zowel een gezamenlijke initiatief (door een hele straat bijvoorbeeld) als een plan van één bewoner komt voor beoordeling in aanmerking.

Van al die kleurige tuintjes wordt het niet alleen groener, maar ook gezelliger. Als je aan de straat bezig bent, blijft er altijd wel iemand staan voor een praatje. En als het iemand is die van bloemen houdt, kun je misschien zaad of stekjes met elkaar uitwisselen.

*Magda van der Grijn,
buurtbewoonster*

Hoge Mors in Tweede Wereldoorlog

De Hoge Morsweg hoorde vroeger bij Oegstgeest. In 1966 werd het buurtje met de rest van de Hoge Mors door Leiden geannexeerd om de huidige nieuwbouw van de Diamantbuurt mogelijk te maken. Voor die tijd was het een lint langs de Rijn met een dorps karakter. Er is veel veranderd, maar de oude uitstraling steekt in 2014 nog steeds duidelijk af tegenover de moderne huizen die de Morswijk overheersen. Vijf Hoge Morsers die er vóór de annexatie al woonden, vertellen over hun buurt en de veranderingen.

‘Kom uit bed, het is oorlog’

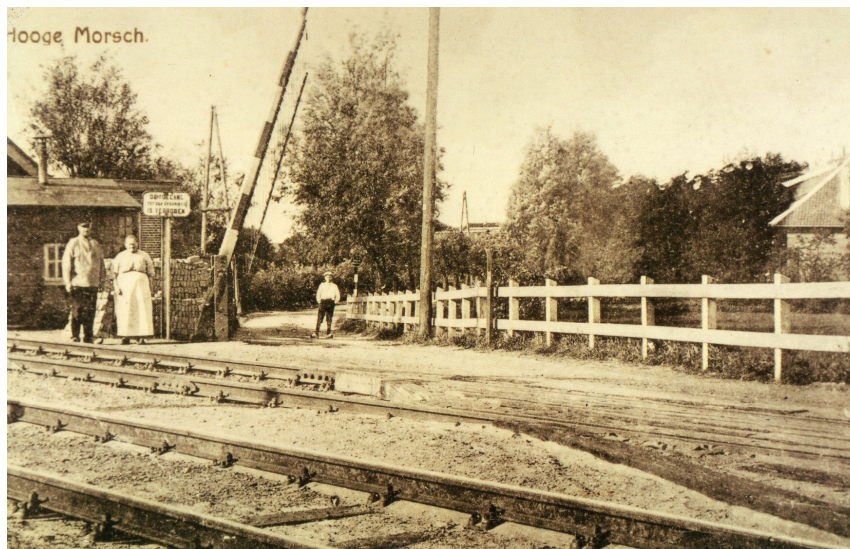
De Hoge Morsweg was aan het begin en aan het eind van de Tweede Wereldoorlog het toneel van harde gevechten.

In de vroege ochtend van 10 mei 1940 werd bij de Haagse Schouwbrug, toen van groot strategisch belang, gevochten tussen Duitse parachutisten en soldaten uit de Leidse Morspoortkazerne. In februari '45 lag de spoorbrug bij de Vink onder vuur van geallieerde bommenwerpers om de aanvoering van V1's en V2's te saboteren.

10 mei 1940: Nico, toen nog een 6-jarige in korte broek, herinnert het zich precies: “Het was een zonnige vrijdag. Mijn moeder riep om zes uur naar boven: ‘Jongens, kom uit bed, het is oorlog!’ We zagen parachutes aankomen boven de Stevenshofpolder. Een uur later kwam een grote groep Nederlandse soldaten van de Morspoortkazerne via de spoorwegovergang naar de Hoge Morsweg. Naast ons huis was een grasveld en daar stelden ze zich op; enkelen vulden hun veldfles bij ons kraantje. Ik hoorde de commandant zeggen: ‘Mannen, we moeten naar de Haagse Schouw anders zijn de Duitsers daar eerder dan wij’. Er zijn bij de brug zo’n 50 man gesneuveld.” Wim: “De brug is een aantal keren in andere handen overgegaan.” Wijnand, die het als kind meemaakte: “Er is daar ècht stevig gevochten. Het was een brug in de hoofdweg tussen Amsterdam en Den Haag, die ook toegang gaf tot het militaire vliegveld Valkenburg.”

6 februari 1945. De geallieerde bombardementen op de Vinkbrug staan Nico, toen 11, helder voor ogen:

“Op die dag ben ik met mijn broer op weg gestuurd om melk te halen op de boerderij van mijn oom in de Stevenshofpolder. Wij staken met een vlet de Rijn over. Toen zagen we Engelse vliegtuigen aankomen langs het spoor vanuit Den Haag. Er werd gefloten en Duitse soldaten stormden uit een stal naar het 4-loops afweergeschut. Ik zag bommen zo ontploffen. Eén viel bij het huis van Van der Meer en de ander bij Stapper. Dit huizenblok (nu kruising Dobbedreef – Rijndijk) was door een stofwolk aan het zicht onttrokken. Toen het optrok waren ze weggeslagen. Er zijn drie kinderen omgekomen. We gingen de melk halen en toen we terugkwamen stond er een platte paardenkar. Er lagen kleden op met de kinderen. Er was ook een meisje zwaar gewond en blind. We mochten niet naar onze vlet en zijn met onze melk en kaas helemaal omgelopen over de brug bij de Haagse Schouw. Thuis was ook flinke schade. We werden geëvacueerd naar de Kaag.” Wim: “Die schade kwam door Engelse jagers die op de luchtafweer schoten. Zij raakten huizen aan de Hoge Mors. Ook daar is een dode gevallen.” Wijnand: “Dat klopt. Er was veel oorlogsscha-

de. Toen Nico zat te vissen, werd een trein vanuit de lucht beschoten. Hij vluchtte naar de groenteboer en toen hij terugkwam was zijn emmertje vis verdwenen. De brug is nooit geraakt. We maakten het wrange grapje: Bij een bombardement moet je onder de brug gaan liggen, daar word je zeker niet geraakt”.

Over het dagelijks leven tijdens dit laatste oorlogsjaar komen ook verhalen. Nico: “We speelden met de 22mmhulzen die we op het land vonden.” Wijnand:

"Ook aan de Hoge Mors was honger, al was het een tuindersomgeving. De Duitsers eisten alle groente op voor de keukens van het vliegveld." Aad Akerboom: "Ik heb gehoord dat de Duitse soldaten granaten in de Rijn gooiden voor de vis." Mevrouw Kooloos: "Dat klopt. We hadden ook wel eens wat van die vis, maar het was vooral brasem. Daar zit zoveel graat in dat het geen pretje is om te eten. Volgens mij was er ook een gaarkeuken." Wijnand bevestigt dit: "Het was de eerste keer in de garage van Compeer, daarna in de bollenschuur van Van Egmond."

Inge Harkema & Jacques Thorn

Het verhaal 'Oud lintdorp tussen nieuwbouw' is met toestemming van de redactie overgenomen uit het novembernummer 2013 van *Over Oegstgeest*, halfjaarlijks tijdschrift van de Vereniging Oud Oegstgeest. Morsetekens publiceert het in drie afleveringen. Dit is deel 2.

Verkeersveiligheid Diamantlaan en Diamantplein

De herinrichting van de Diamantlaan en het Diamantplein heeft de nodige voeten in de aarde gehad. Eerst rees de vraag of er wel voldoende geld zou zijn om het plein op te knappen, vervolgens de vraag hoe het eruit moest gaan zien. Daarna hebben we te maken gehad met een lange tijd opgebroken stukken, ook in de winter van '12 - '13.

Intussen zijn we een jaar verder én wijzer. De nieuwe inrichting oogst zowel lof als kritiek. Lof voor mooie pleinen, nieuwe bomen, fraaie lantaarnpalen. Kritiek omdat je van je sokken wordt gereden door weggebruikers die het verschil tussen rijweg, fietspad en voetpad niet zien, of omdat je valt omdat je struikelt achter een nauwelijks zichtbaar trottoirrandje.

Reden voor de Bewonerscommissie van Trisor om aan de bel te trekken. En met succes! Na inspraak in een vergadering van de gemeenteraad volgde een gesprek met wethouder Strijk en zorgde een motie van o.a. dhr. Holla meteen voor budget voor eventuele aanpassingen.

In het overleg met de wethouder is besloten dat in ieder geval wordt gekeken naar oplossingen op drie plekken langs de laan: het fietstunneltje, de oversteek naar het Diamantplein en die op de hoek naar de Smaragdlaan. Andere zaken waar terugkoppeling op komt zijn handhaving (fout parkeren op bijvoorbeeld het Granaatplein, auto's op het fietspad langs het Denksportcentrum) en het ontbreken van een afscheiding tussen het wandelpad en de rijweg van de dr. Lelylaan. Ook de laad- en losplaats van C1000 wordt opnieuw bekeken: grote vrachtauto's steken nu via de voorpui van Deksel over voetgangersgebied, fietspad en rijweg achteruit het plein in. De ontwikkelingen worden vervolgd in september.

Janny Spies en Bea Hoogheid, buurtbewoonsters en leden bewonerscommissie Trisor

Fysiotherapie Vondellaan

Vondellaan 35Ac
2332 AA Leiden

tel: 071-5761757

info@fysiotherapievondellaan.nl
www.fysiotherapievondellaan.nl

U kunt bij ons terecht voor:

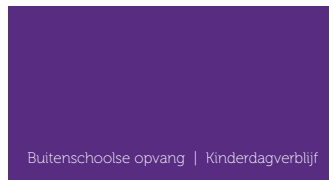
Algemene Fysiotherapie
Manuele therapie
Psychosomatische fysiotherapie
Kinderfysiotherapie
Dry needling
Orthopedische revalidatie

Openingstijden:
Maandag : 8:00u - 22:00u
Dinsdag : 8:00u - 18:00u
Woensdag : 8:00u - 22:00u
Donderdag : 8:00u - 18:00u
Vrijdag : 8:00u - 18:00u

*U kunt ons
bellen of
mailen voor
een afspraak!*

Meer info op onze website: www.fysiotherapievondellaan.nl

Buitenschoolse opvang | Kinderdagverblijf

→ www.wonderlandkinderopvang.nl

Wonderland biedt:

- Individuele aandacht
- Groot activiteiten aanbod
- Ruime buitenspeelruimte
- All inclusive
- Opvangpakketten op maat
- ZwemBSO

Wonderland geeft kinderen de ruimte

T 085 27 33 440 | E info@wonderlandkinderopvang.nl

Wilt u ook adverteren in Morsetekens? Neem contact op via info@morsetekens.nl

Vleermuizen

“Zitten hier vleermuizen, dan?” Zo simpel als de vraag is, zo complex is het antwoord. Allereerst, wat flauw, vleermuizen zitten niet, maar hangen te rusten of te slapen aan hun achter-poten. Of ze vliegen rond op hun foerageerplekken en van en naar hun verblijfplaatsen. De foerageerplekken kunnen per nacht verschillen, afhankelijk van weer en wind. Het verhaal over de verblijfplaatsen is nog uitgebreider; vleermuizen en verhuizen horen bij elkaar. Er zijn winterverblijven, tussenkwartieren, kraamkolonies, zomerverblijven van de mannetjes en paarkwartieren. En dat alles nog weer verschillend per soort. Vijf soorten jagen ook in de Mors: de gewone dwergvleermuis, de ruige dwergvleermuis, de watervleermuis, de laatvlieger en de rosse vleermuis. De beste plekken zijn Rhijnhof, Park Kweeklust en de strook langs het spoor. Verder vliegt de meervleermuis wellicht wel eens boven de Rijn, en kan de gewone grootoorvleermuis jagen en verblijven op begraafplaats Rhijnhof.

De simpelste maar beperkte observatiemethode is die met de batdetector, die de ultrasone geluiden voor ons hoorbaar maakt. Deze apparaten worden steeds handzamer en geavanceerder, maar *niét* goedkoper (honderden tot duizenden euro's). Het vergt enkele jaren om de klikgeluiden van de verschillende soorten goed te leren onderscheiden. Misschien heb je me wel eens in de wijk gezien en gehoord met zo'n ding.

De soort die je 's avonds vaak in je straat kan zien vliegen, is de kleinste van het stel, de gewone dwergvleermuis. Bewoners hebben meestal geen idee dat ze een of meer van deze beestjes overdag woonruimte bieden. Dat kan in het zomerhalfjaar op alle mogelijke, warme plekjes in of aan de woning zijn, en dat zonder de bewoners overlast te bezorgen. De andere soorten kiezen ook voor gebouwen of vertoeven in boomholtes, terwijl de winterslaap vaak op weer heel andere plekken wordt gehouden: vochtig en koel, maar vorstvrij. Soms leggen ze daarvoor vele honderden kilometers af.

Veel informatie is te vinden op: <http://www.vleermuis.net/> en: <http://www.zoogdiervereniging.nl/vleermuizen> .
Diverse organisaties houden ook vleermuizenexcursies, zoals het IVN: <https://www.ivn.nl/afdeling/leiden> .

Gerard van der Klugt, natuurgids bij het IVN en natuuronderzoeker

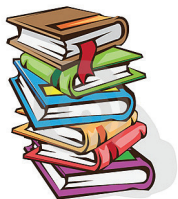
BOEKENHUISJE BOCKHORST

Een boekenhuisje midden in de wijk. Buurtbewoonster Nel van der Put liep al langere tijd met het idee rond. Zij mobiliseerde enkele buurtbewoners en de buurtvereniging om het idee verder vorm te geven en op 14 mei jl. was het zover: het boekenhuisje op het Luchtmansplein werd, onder grote belangstelling, feestelijk geopend.

De Spelregels:

- Je haalt boeken, die je graag wilt lezen, uit het boekenhuisje en geniet ervan.
- Terugbrengen mag wel, hoeft niet.
- Zelf mag je ook boeken in het huisje zetten, zodat anderen ervan kunnen genieten.
- Het is de bedoeling dat er een rouleersysteem ontstaat.

Het werd al snel duidelijk dat het boekenhuisje op veel enthousiasme kan rekenen. Er wordt veel gebruik van gemaakt door buurtbewoners, maar ook door anderen die toevallig voorbijkomen. En dat is ook precies de bedoeling; het boekenhuisje is er voor iedereen.

Het is ook mooi om te zien dat de kinderen uit de wijk er veel plezier aan beleven en zeer betrokken zijn bij het wel en zij een boek uit het boekenhuisje om voor te lezen aan de andere kinderen.

Het boekenhuisje leidt verder ook spontaan tot nieuwe initiatieven. Zo zijn er de afgelopen weken, op de woensdagen, voorleesmiddagen voor de kinderen georganiseerd. Er werd voor ranja en een koekje gezorgd en steeds weer een andere volwassene las voor. Ook hier kwamen steeds veel kinderen op af en dat zorgde voor veel gezelligheid op het Luchtmansplein.

Nu, na een paar maanden, kunnen we niet anders concluderen dan dat het boekenhuisje een groot succes is. Het idee, om op een leuke manier boeken onder de aandacht te brengen bij jong én oud, werkt en het is de bedoeling dat het boekenhuisje nog heel lang onderdeel van de Bockhorst blijft.

Hilde Slagter, bewoonster Bockhorst

Pers geeft aandacht aan Mors(theater)

De rubriek *Cultuur & Media* van de bijlage de *Verdieping* van het dagblad *Trouw* gaf op 28 juli in een groot artikel uitgebreid aandacht aan het PSJtheater. Vooral de totstandkoming van de productie “Natland” in de Mors komt aan de orde. Zoals het onderzoek door Tijs Huys en Rian Evers op de groenteafdeling van de C1000 naar het geluid van diverse groenten. Het geluid dat je met prei kunt maken, klonk het lekkerst. PSJtheater verzamelde vanuit de pastelblauwe keet op het Granaatplein verhalen over de Mors. Voor de slotvoorstelling “Natland” worden met een klein groepje jeugdige acteurs allerlei theatrale middelen ingezet, zoals bad-eendjes die uit een straatput worden getrokken. Regisseur en artistiek leider Pepijn Smit vertelt dat het idealisme dat in “Natland” aan de orde komt aan de hand van het thema “vrijwilligers”, als herkenbaar patroon in de voorstelling wordt blootgelegd. Daarin zie je volgens hem de participatiesamenleving functioneren. Aldus, in een notendop, de uitgebreide rapportage in *Trouw*. De activiteit van PSJtheater in de Mors kwam naar ons toe in het kader van het grotere project Atlas van Leiden. En zo komt ook onze wijk op de kaart, zelfs nog drie maanden na de voorstelling.

Gerard J. Telkamp, redactielid

Lintjesregen valt ook in de Mors

Op vrijdag 25 april reikte burgemeester Lenferink tijdens de traditionele Lintjesregen (dit jaar ter gelegenheid van Koningsdag) in de Hooglandse Kerk zestien Koninklijke onderscheidingen uit aan Leidenaren die bijzondere inspanningen geleverd hebben. Onder deze zestien niet minder dan twee dames uit onze wijk De Mors. Allereerst mevrouw drs C.C.M. van der Laan, velen in de Mors bekend als Lia van der Laan. In het kort haar verdiensten: 1986-2012 ouderling van de Maranathakerk aan de Lage Morsweg; bestuurslid van het NVVH-Vrouwennetwerk, afdeling Leiden; lid cliëntenraad woonzorgcentrum Robijnhof, bezoekt er nieuwe bewoners en is er cliëntenvertrouwenspersoon. Lia stond ook aan de wieg van Morsetekens en zij is nog steeds lid van de algemene redactie. Proficiat!

Ten tweede mevrouw H.M. van der Blom-Bos. Ria is sinds lang overblijf- en hulpmedewerker bij de katholieke basisschool Pacelli (zie ook stukje over de Pacelli in dit nummer). Ze doet er klusjes en huishoudelijk werk en voert er luizencontroles uit. Ook verzorgt ze zwemlessen en is ze aankleedmoeder bij de Zwemvereniging De Leidse Watervrienden. Ook mw Van der Blom namens de redactie van harte gefeliciteerd!

Zullen we dit wijkblad voor iedereen schrijven?

Met enige verwondering las ik in nummer 1 van Morsetekens het stuk "HELP! Ze onttrekken woningen...". In dit artikel wordt gesproken over de "levensgrote kans" op het opdelen van een leeggekomen woning voor "gedeelde bewoning of kamerverhuur". Daarbij wordt ingegaan op allerlei mogelijke vormen van overlast door deze tijdelijke kamerbewoners, wat de contacten in de buurt niet zou bevorderen en zelfs "nog verder zou verminderen".

Vervolgens wordt een beeld geschetst van de gemeente Leiden die voor het opdelen van woningen "automatisch vergunningen lijkt te verstrekken", en wordt gesuggereerd dat de naleving en controle van het voldoen aan door de gemeente gestelde voorwaarden te wensen overlaat. Als oorzaak wordt, ogenschijnlijk met negatieve ondertoon, een "liberaal en studentvriendelijk gemeentebestuur" genoemd.

Het uitbrengen van een wijkblad zoals Morsetekens is een nobel streven, maar in het eerste nummer gelijk een grote groep bewoners van de wijk wegzetten als overlastveroorzakend, kan onmogelijk positief bijdragen aan het beoogde

brede draagvlak van dit wijkblad. Tevens dient opgemerkt te worden dat het in negatief daglicht stellen van de gemeente Leiden, het enige overheidsorgaan met budget voor wijkinitiatieven zoals Morsetekens, eerder overkomt als een dolkstoot in eigen rug dan als een weloverwogen keuze.

In plaats van al dan niet impliciet af te geven op studenten, tijdelijke bewoners en de gemeente, zou het de redactie van een wijkblad sieren om constructieve voorstellen te doen ter verbetering van het contact tussen de diverse bewoners die de wijk rijk is. In het ideale geval wordt daarbij geen voorkeurend onderscheid gemaakt tussen of deze wijkbewoners tijdelijk in een kamer of permanent in een zelfstandige woning verblijven, en toont men respect voor elkaar ongeacht levensfase, woonvoorkeur of aantal deurbelletjes.

Frank Takes, ex-tijdelijke-kamerbewoner en nu permanente bewoner Lage Mors

Naschrift: Kamerbewoners zijn welkom, mits...

De heer Takes stuurde zijn ingezonden stuk na de inzending voor nummer 2 van Morsetekens. Vandaar plaatsing in dit derde nummer. De redactie heeft als beleid dat bijdragen ondertekend worden, zo mogelijk met functie of achtergrond van de schrijver, dus: buurtbewoner, functionaris x of y enzovoorts. Als redactieleden een stuk schrijven, staat er redactielid onder, maar dat wil niet zeggen dat het stuk de mening van de redactie vertegenwoordigt. Het spijt mij voor het misverstand, maar het was mijn persoonlijk opiniestuk. Dat haalt al de angel uit de kritiek van Frank Takes.

In mijn stuk over het onttrekken van woningen heb ik het woord studenten nergens gebruikt. Ik heb helemaal niets tegen studenten. Wel schreef ik dat het royaal door de gemeente Leiden verstrekken van onttrekkingsvergunningen ten behoeve van zelfstandige woonruimte in onzelfstandige woonruimte (kamerverhuur) past in een "geliberaliseerd [niet liberaal, zoals Takes schrijft] en studentvriendelijk" gemeentelijk beleid. Dat is gewoon een constatering. Waar het mij om ging was het verschijnsel van over-bewoning, met alle gevaren en bezwaren van dien en met ook en vooral als gevolg een mogelijk eenzijdige samenstelling van een

straat of buurt. Verhuur voor tijdelijke bewoning levert geen bijdrage aan de samenhang van de wijk. Takes gaat niet op deze zaken in.

Ik ben blij dat de jonge doctor Takes (promoveert deze maand, van harte gefeliciteerd) verliefd is geworden op de Lage Mors en er permanent is komen te wonen. Hij is welkom, op de koffie en in de redactie.

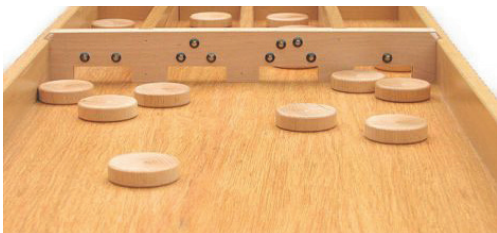
Gerard J. Telkamp, redactielid

Wilt u ook reageren op de stukken die in Morsetekens staan? Stuur dan uw reactie naar info@morstekens.nl. Wij waarderen uw mening enorm.

Maandagavond sjoelclub

De sjoelclub in de Mors voor 55-plussers bestaat ongeveer dertig jaar. De laatste twee jaar heb ik de leiding overgenomen wegens ziekte van Hadie vd Krogt. Het is een gezellige club, waar veel gepraat wordt en drie keer per avond wordt gesjoeld. De punten worden bijgehouden en aan het einde van het sjoelseizoen weet je hoe hoog je staat. Het seizoen loopt van september tot eind mei. Er zitten ongeveer zestien dames op, waarvan sommige al heel lang. Verder gaan we één keer uit eten of iets leuks doen met zijn allen (bijvoorbeeld met Pasen of Sinterklaas). Voor deze activiteit wordt samen gespaard. De sjoelclub is geopend van 20.00 uur tot ongeveer 22.30 uur. Heb je interesse? Bel mij dan: tel. 071-5765755.

Anneke van Kasterop, lid sjoelclub

Leids Schaak Genootschap

LSG (Leidsch Schaak Genootschap) is al jaren een toonaangevende schaakclub binnen de Leidse Schaakbond, maar inmiddels wordt er ook landelijk flink aan de weg getimmerd! Afgelopen

schaakseizoen bereikte het eerste tiental de tweede positie van Nederland! Sinds november 2013 heeft LSG een Jeugdafdeling. De afdeling werd opgericht in het besef dat op die manier veel schaakkennis overgedragen wordt op jeugdige spelers.

Momenteel heeft de Jeugdafdeling 15 leden en er bestaat volop de ruimte om uit te breiden. Jeugdleider Rob Uittenbogaard roept belangstellende kinderen vanaf 6 jaar op om een paar schaak-proefflessen te nemen op dinsdagavond van 18.30 – 19.30 uur in het Denksport Centrum, gelegen aan de Robijnstraat tegenover het winkelcentrum Diamantplein. De ervaring heeft geleerd dat iedereen die op proef kwam, lid van

LSG is geworden! In een ontspannen, gezellige sfeer krijgen de allerjongste kinderen (doelgroep zijn de groepen 3,4,5,6 van de basisschool) schaakles volgens de in Nederland alom bekende Stappenmethode. Uiteraard is ook de overige Jeugd van harte welkom. LSG beschikt momenteel over zeven gediplomeerde KNSB-schaaktrainers. Dus heb je zin en voel je je uitgedaagd? Kom dan gerust eens langs en je zult zien dat je in de ban van het schaakspel zult raken!

Rob Uittenbogaard, jeugdleider bij LSG

GEZOCHT: MUZIKALE "PARELTJES" IN DE MORS.

Ik, Els Montagne, ben op zoek naar muzikale talenten die het leuk vinden om af en toe eens samen muziek te maken.

Ik ben op zoek naar iemand die:

- bij voorkeur bladmuziek kan spelen.
- een paar uurtjes per twee weken tijd heeft om iets in te studeren.
- voldoende muziekkennis heeft om mij te helpen bij het arrangeren (programma hiervoor is aanwezig).
- een akoestisch instrument kan spelen.
- houdt van volksmuziek, zoals Keltisch, Russisch of Klezmer.

Herken jij jezelf in bovenstaand profiel en ben je geïnteresseerd in het samen maken van muziek? Dan kun je mij bereiken per mail. Vermeld dan graag het instrument dat je bespeelt en eventueel een telefoonnummer. Ik wacht met spanning af.

Els Montagne, buurtbewoonster
elsmontagne@casema.nl

Academie voor Zelfstandigheid: een leerschool voor het leven

De Morswijk kent een heel bijzondere onderwijsinstelling: de Academie voor Zelfstandigheid. De Academie aan de Diamantlaan biedt jongvolwassenen en oudere volwassenen training en cursussen om het zelfstandig wonen en leven zo goed mogelijk aan te kunnen. Ook leer je er belangrijke basisvaardigheden om in werksituaties goed te functioneren. De Academie is de Leidse vestiging van de Landelijke Academie voor Zelfstandigheid, een initiatief van de landelijke organisatie en Zorggroep 's Heeren Loo, die bijvoorbeeld aan de Diamantlaan restaurant Deksel exploiteert. Op dinsdagochtend 13 mei bracht een drietal leden van de

redactie van Morsetekens een werkbezoek aan de Academie: Dick Wouters, Martin Stapper en ondergetekende. We werden ontvangen, voorgelicht en rondgeleid door enkele deelnemers zelf: onder meer Cindy, Ries, Jordi, Renate en Menno, stagiair sociaal-maatschappelijke dienstverlening. Ze vertelden ons uitgebreid over de weekindeling, lieten ons de werkvertrekken zien en kennismaken met medecursisten. Sommige deelnemers aan het programma van de Academie wonen aan de Diamantlaan in door telkens enkele cursisten gedeelde appartementen, alles onderdeel van het grotere verhaal van het zelfstandig in de samenleving leren leven.

Onze “delegatie” werd op de koffie onthaald in een vergaderruimte. We kregen te horen hoe de academie letterlijk en organisatorisch in elkaar zit. Er zijn zo’n vijf werk- en oefenruimten, inclusief een grote eetkeuken, een oefenkantoor, een computerzaaltje, een was- en voorraadruimte, het kantoor van de trainers Annemieke, Astrid, Martine. Alles op de begane grond. De academie heeft gemiddeld zo’n dertig cursisten of deelnemers, van 17 tot 60 jaar. Elke dag is er een programma, met ‘s morgens en

's middag gemiddeld negen deelnemers. Per dagdeel een training. Sommigen zitten ook nog op een andere school of trainingscentrum. Er is training voor oriëntatie op werk, een soort bedrijfstraining om ervaring op te doen, met een eigen intern bedrijfje, dat START Leiden heet. Dan gaat het bijvoorbeeld om allerlei kantoorfuncties, zoals receptie, telefoon opnemen, enzovoorts. Ook zijn er lessen Engels, praktijklessen horeca, gebruik van openbaar vervoer en omgang met zorginstellingen, zoals het ziekenhuis. (De cursisten komen, waar nodig, ook buiten de deur!) Ook een elementaire vaardigheid als het begrijpen van pictogrammen komt aan de orde. Een kookgroep bereidt gezamenlijk genuttigde maaltijden. De training in zelfverzorging omvat

ook supermarkttraining en kleren wassen. Dit soort zaken valt onder training in zelfverzorging en huishoudelijke vaardigheden.

Alles is er dus op gericht de deelnemers ondanks hun soms wat moeilijke start in het leven voor te bereiden op een bestaan op eigen benen. En alles in eigen tempo, individueel en samen. De vertegenwoordigers van de redactie van Morsetekens hebben veel van het bezoek opgestoken en ze wensen de deelnemers heel veel succes na hun opleiding.

Gerard J. Telkamp, redactielid

's Heeren Loo

De Pacellischool

We zijn te gast in de Damlaan op de Pacellischool bij Dicky Vrugte. Zij is alweer anderhalf jaar directeur op deze school. Enthousiast vertelt zij over haar school, waar ieder kind uit de wijk en daarbuiten van harte welkom is. Een echte buurtschool en daarnaast eentje met een katholieke signatuur. Veel kinderen vanuit diverse culturele achtergronden zitten op de school, een goede afspiegeling van de wijk dus. Dicky benadrukt dat hierop niet wordt gestuurd. Ook komen kinderen uit andere wijken, door ver-

huizing en omdat de school een katholiek vertrekpunt heeft. Op school staat het woord respect centraal. Respectvol omgaan met de kinderen, tussen kinderen, met de ouders en met de buurt. Dit wordt in projecten op een praktische wijze gedoceerd en op basis van christelijke feestdagen via zingeving aangereikt. De visie van de Pacellischool is: jezelf kunnen zijn als kind, je veilig voelen op school en je gewaardeerd voelen.

Het personeel heeft oog voor het kind: wat heeft zij/hij nodig! Dit betekent een positieve werkhouding. Als het even kan, kan het kind zelfstandig leren en als het kind ondersteuning nodig heeft, wordt die gegeven. Het klassikale leren wordt steeds minder, er wordt steeds meer in groepen wordt samengewerkt. De leerkracht van nu stimuleert kinderen tot het nemen van eigen initiatieven, ondersteunt in het zelf oplossen van een vraagstuk. Ook kan het kind te rade gaan bij de medeklasgenoten. Uiteraard heeft de Pacellischool digitale schoolborden.

Als echte buurtschool wil Dicky graag elk jaar

een positieve bijdrage leveren aan wijkmagazine Morsetekens. Dicky vindt de Mors een gemêleerde wijk, waar allerlei culturen naast elkaar leven, net Nederland in het klein. Diversiteit is prima: je kan jezelf verbeteren door met de ander in gesprek te gaan. Je kan van de ander juist leren. Zij vindt de Leidenaren open en relaxed.

De kinderen vertellen geregeld wat in de buurt is gebeurd, wat in de straat is voorgevallen. De kinderen worden bijgestaan door medewerkers van TOS (Thuis Op Straat), die activiteiten in de buitenruimte organiseren. Ook de combinatiefunctionaris is voor de schoolkinderen van belang als het gaat om samenspelen en veiligheid. Ook niet onbelangrijk is de oud docent die extra taalondersteuning biedt en de aanwezige orthopedagoog die op vrijwillige basis taalondersteuning biedt. En zeker mogen we Ria niet

overslaan. Ria is de buurvrouw die voor allerlei klusjes, hand en spandiensten aanwezig is, zoals planten water geven en thee zetten als de conciërge er niet is. Niet voor niets heeft zij dit jaar een lintje van de Koningin gekregen. Met andere woorden: ook de vrijwilliger wordt gezien!

We danken Dicky Vrugte voor dit interview.

Tony van der Haar en Dick Wouters, redactieleden Morsetekens

Libertas Leiden verleent zorg in uw wijk

Kent u onze Thuiszorg al?

Wij stellen ons graag aan u voor. Libertas Leiden levert thuiszorg, met behoud van eigen regie en zelfredzaamheid in uw eigen vertrouwde omgeving. Wij leveren zorg vanuit verschillende locaties in uw buurt, zoals ons kantoor aan de Lage Morsweg, Serviceflat Schouwenhove, Woonzorgcentrum Robijnhof en buurtcentrum Morschwijk.

Heeft u Thuiszorg nodig?

Er zijn allerlei redenen te bedenken waardoor iemand tijdelijk of voor langere tijd behoefte heeft aan verzorging, verpleging en/of begeleiding. Onze medewerkers kunnen u deze ondersteuning thuis bieden, in uw eigen vertrouwde omgeving. Dit kan zowel dagelijks als enkele keren per week of eens per week. Dankzij de kleine wijkgerichte teams in o.a. de Hoge Mors en Lage Mors, bent u verzekerd van vertrouwde zorg dichtbij.

Verpleging en verzorging

Libertas Leiden ondersteunt u bij uw dagelijkse verzorging zoals hulp bij het douchen, aan- en uitkleden, maaltijdverzorging, toiletgang, medicatieverstrekking, steunkousen aan- en uittrekken.

Libertas Leiden

Onze gekwalificeerde verpleegkundigen helpen u graag bij het verzorgen van verpleegtechnische handelingen zoals wondverzorging, medicatieverstrekking (ook via injecteren), katheter- en stomaverzorging, infusen aanleggen, zuurstof aanbrengen en alle andere geïndiceerde verpleegkundige handelingen. Uiteraard geven onze verpleegkundigen ook voorlichting en advies over uw gezondheid en passende zorg.

Alarmering

Met een alarmeringsapparaat is het mogelijk om direct hulp in te schakelen van een onze medewerkers. Eén druk op de knop en hulp is onderweg. U kunt alarmering gebruiken in alle noodsituaties waarin u direct hulp nodig heeft en niet in staat bent om zelf te bellen. Onze medewerkers staan zeven dagen per week, vierentwintig uur per dag voor u klaar.

Wilt u meer informatie over wat wij voor u kunnen betekenen?

Vraag gerust naar de mogelijkheden. De medewerkers van onze Klantenservice zitten klaar om uw vragen te beantwoorden en zij helpen u bij het aanvragen van een indicatie en de vergoedingen. Wij werken daarbij

nauw samen met het Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ), de gemeente, het Zorgkantoor en het Centraal Administratiekantoor (CAK).

Onze Klantenservice is bereikbaar op 071 - 5 168 168 van maandag t/m vrijdag van 9:00 -17:00 uur, en buiten kantoortijden op 0900 – 5 168 168.

Mailen kan ook naar: klantenservice@libertasleiden.nl
Meer informatie kunt u vinden op onze website: www.libertasleiden.nl

*Fransisca Pieplenbosch en Marla Bruijne, Teamleiders
Libertas Leiden*

17DE-EEUWSE BEBOUWING LANGS DE HOGE MORSWEG

In maart dit jaar onderzochten de bouwhistorici van Erfgoed Leiden en Omstreken (ELO) Hoge Morsweg 110. Het onderzoek vond plaats in het kader van de eerder verleende sloopvergunning. Op het eerste zicht leek het pand historisch weinig waardevol. Het was grotendeels tot stand gekomen in de late negentiende eeuw en sterk verbouwd in de jaren 60. Bij nader onderzoek werden echter ook vroegzeventiende-eeuwse elementen aangetroffen. Deze oude elementen vertellen meer over de bijzondere historische plek.

Van oudsher was de Hoge Morsweg een uitvalsroute langs de Rijn. Voorafgaand aan het Beleg

Afbeelding: Hoge Morsweg 110 (maart 2014 - ELO)

van Leiden (1573-1574) zijn in de omgeving van Leiden alle gebouwen, bomen en schuttingen gesloopt. Dit om het zicht vanaf de stadswallen vrij te maken, zodat men de oprukkende Spanjaarden op tijd zag naderen. Dit maakt het zeer aannemelijk dat de oudste bebouwing op de Hoge Morsweg van na 1574 is.

Op een kaart van Bilderbeek uit 1627 is te zien dat er een stuk of tien boerderijen aan de Rijnzijde langs de Morsweg stonden. Ze zijn te herkennen door een hooiberg aan de achterzijde. Uit verder onderzoek is gebleken dat bijna al deze panden vandaag de dag nog bestaan.

Deze oorspronkelijke boerderijen van zo'n vierhonderd jaar oud zijn te herkennen aan de langwerpige vorm. Ze hebben één bouwlaag met kap en de (voormalige) voordeur bevindt zich niet aan de straat maar in de zijgevel. Net zoals Hoge Morsweg 110 staat er op deze plek een tiental panden met weinig bijzondere voorgevels maar historisch waardevolle casco's van oude boerderijen, die rond het jaar 1600 zijn gebouwd.

Pieter-Jan De Vos, bouwhistoricus ELO

Afbeelding: Rijnland - Oude Archieven van het hoogheemraadschap – OAR 1255-1857, P. Bilderbeek, Uitsnede “Chaerte vande gheleghenheit ofte coers vanden Rhijn met de oude Waeterloosijnghe ghenaemt het Mallegat, Streckende van de Stadt Leyden tot in de Noord Zee” 1627

Burendag is een Wijkfestival geworden rond buurtcentrum Morschwijk aan de Topaaslaan 19. Deze dag worden er allerlei activiteiten gehouden. Er staat een info- en ruilmarktkraam, Humanitas verzorgt de uitwisseling van diensten tussen burens. Ook het nieuwe Sociale Wijkteam is present met een wensboom.

Heeft u vragen en wensen?

Kom naar het wijkfestival! Kunt u hulp gebruiken of een dienst bieden? Dan kan dit geheel vrijblijvend uitgewisseld worden. We denken aan kleine klusjes die gedaan moeten worden bij mensen die dit (tijdelijk) niet zelf kunnen doen. Bijvoorbeeld een lamp ophangen, stekker aan een snoer zetten, een struik snoeien e.d. Ook voor hulp bij eenvoudige administratie of doorverwijzing naar de juiste instantie.

Het festival wordt mede mogelijk gemaakt door het WOZfonds, Portaal, Fonds Leiden Ontmoet van gemeente Leiden en naar alle waarschijnlijkheid ook Fonds 1818. Lukt dit allemaal, dan biedt het Morsfestival u een keur van leuke en spectaculaire verrassingen!!!

Wanneer?

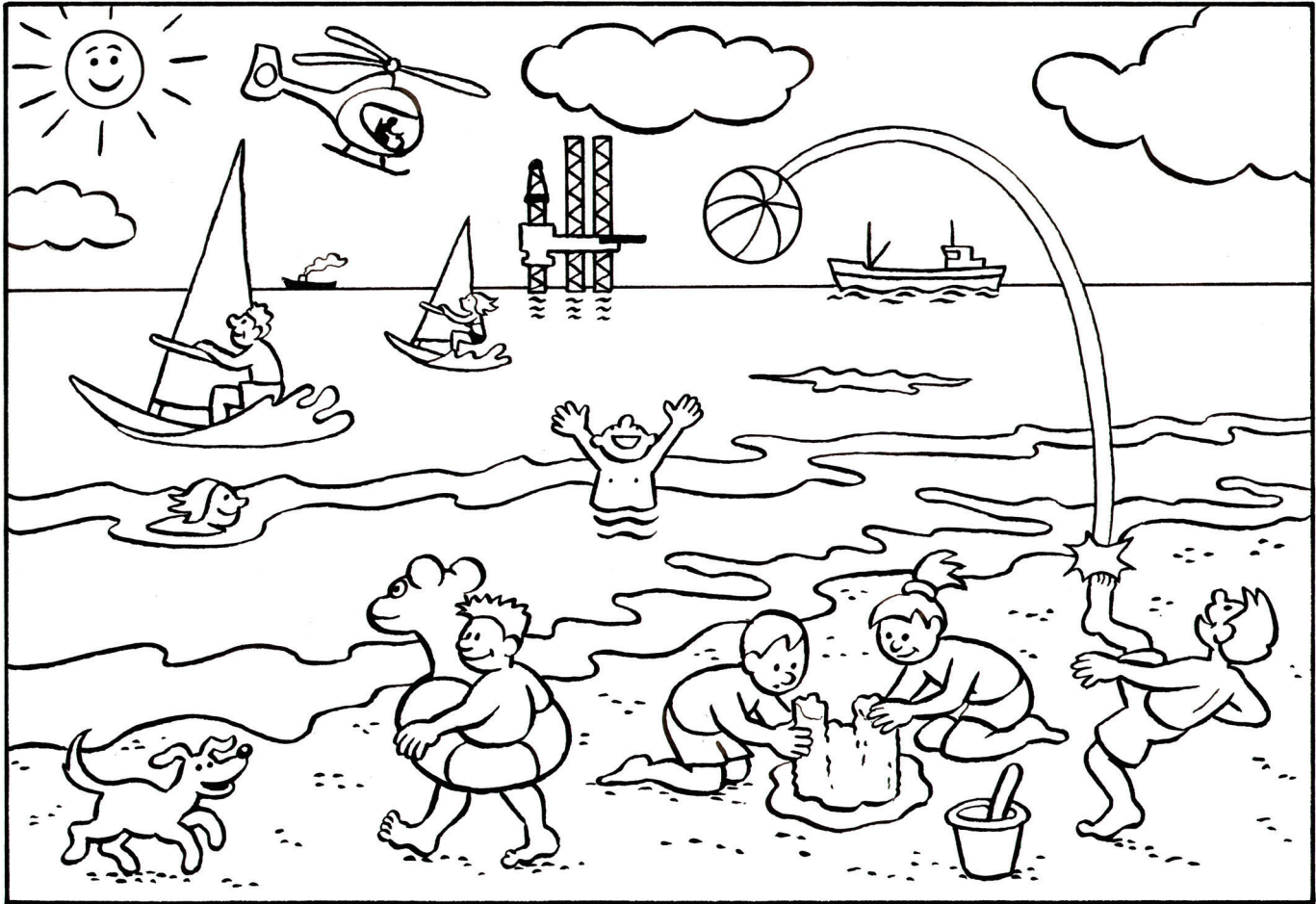
Zaterdag 27 september: van 10.00 tot 18.30 uur Morsfestival.

Attentie: voor de weggeefkraam kunt u uw nog bruikbare kleine huishoudelijke spullen inleveren op de dag zelf, maar ook van te voren in het buurtcentrum van maandag tot en met donderdag van 9.00 tot 16.00 uur.

Werkgroep Morsfestival

Kleurplaat

Open podium: vrijdag 26 september van 20:15 - 22:45 uur met mooie, leuke en goede optredens van artiesten uit Leiden en omgeving. Toegang Gratis!

Yogacentrum De Lindewei
• yoga • bewustzijn • creativiteit

Kom eens langs!
Jacob Catslaan 12

Knip uit voor een gratis proefles!

www.delindewei.nl

De redactie wil in het bijzonder bedanken: Akerboom Yacht Equipment. Dit Leids Metaalbedrijf, gevestigd in de Hoge Mors, heeft deze derde editie van Morsetekens gefinancierd!